

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.</p>
--	---	---

Creștinismul ca factor moral contribuie la căderea imperiului roman de Apus.

De: Prof. Constantin Rudneanu

Imperiul roman în secolul I și al II-lea se afla într-o înflorire, cu toate că deja în sec. al II-lea a început grăuntele neînțelegerilor, iar în sec. III-lea începe dezagregarea, care se desăvârșește abia în secolul al V, când lumea barbarilor începe să fie tot mai puternică, iar influența romană micșorată.

Printre cauzele profunde ale căderii imperiului roman, se înșiră și factorul moral-religios, apariția creștinismului.

Intr-o lume preocupată mai mult cu chestiuni materiale, de organizare internă, de armată, puțini se mai cugetau la chestiunile spirituale, atât de necesare existenței unui popor.

Religiile diferitelor popoare încântau lumea, iar lumea dornică de noutate, orbită și amăgită de fastul ceremonios al cultelor streine, începe să părăsească vechea religie romană — cultul de odinioară al Romei și al lui Augustus, începea să piardă din importanța de odinioară. Astfel în mediul evreesc, se născu ideea unui Mesia, care avea să mântuiască neamul ales — Iisus s'a și născut, dar pentru întreg neamul omenesc. Creștinismul s'a dezvoltat într'un mediu favorabil progresului. Religia cea nouă la început n'a fost înțeleasă decât de un grup mic de oameni — cu timpul a început să se impună tot mai mult, iar oamenii dornici de cuvântul sfânt al lui Iisus Hristos s'au convertit, și creștinismul s'a întărit. Creștinii nu erau revoluționarii, pe cari vrea unul sau altul să-i prezinte, din punct de vedere politic și social. Ei erau pur și simplu inovatorii vieții morale și religioase, acceptau și nutoritatea imperială, după cum ei nu tăgăduiau nici cele-

lalte puteri ale Statului, fiindcă toate erau emanate din voința lui Dumnezeu, limita dintre toate acestea, începea acolo, de unde se impunea legea divină. Aceasta însemna, că patria adevărată a creștinului nu-i aci pe pământ, ci în Ceriu — numai acolo poate fi vorba de locul de liniște, acolo nu-i „durere nici suferință”.

Și atunci, când Roma imperială îi ordona lucruri imposibile, sau contrarii învățaturii lui Iisus Hristos, creștinii le respingeau, fiindcă dincolo de puterea imperială începe puterea eternității divine, iar cu Divinitatea nu poate lupta nimeni. „Nimeni nu poate servi la doi Stăpâni”.

Astfel cultul imperial, adeseori plin de atrocități, revolta conștiința creștină. Viața las-civă, traiul ușor al aristocraților a fost înlocuit prin ascetism, o lume nouă fără de patimi lumești, trăirea în rugăciuni și post, abnegația tuturor bunurilor materiale, idealismul personificat, până pe culmile sfințeniei. Numai așa putem să ne explicăm de ce creștinii nu participau la spectacole, sau sărbătorile populare, pline de sânge și ele, retragerea lor se impunea tocmai faptului adânc brutal, crasei idolatrii, pe care se baza societatea romană din timpul acela.

Persecuțiile multiple n'au făcut decât să-i întărească în convingere pe creștini, că lumea lui Iisus Hristos nu poate fi biruită, iar exemplul dat de El, a fost acceptat de atâtea mii și mii de creștini, *martiri ai vieții creștine*.

Ruina imperiului roman s'a făcut și cu jertfele imense ale creștinilor — cari au murit pentru credința sfântă a Celui jertfit pentru omenire.

Lumea romană la început inadaptabilă învățăturilor creștine, a început să se intereseze mai deaproape de noua religie a lui Iisus Hristos. *Aristide, Justin, Minucius Felix* au pre-

zentat religia creștină ca o filosofie, un *monoteism perfect*, compatibil cu ideile vechilor filosofi greci. Ei insistă asupra dogmei, și mai ales fondul teologic al chestiunilor religioase. Episcopul din Sardes, *Meliton* merge mai departe, afirmând că **creștinismul este sprijinitorul cel mai puternic al imperiului.**

În fața acuzațiilor aduse de păgâni, creștinii trebuiau să se apere cu graiul și cu scrisul; au început „apologiile”. Când li se amintea despre datoriile militare, de apărarea imperiului, ei răspundeau: „*Și noi suntem soldați (militamus), dar soldații lui Hristos, noi apărăm Imperiul în luptă cu demonii, cum alții îl apără pe câmpul de bătaie.*”

Apropierea s'a făcut cu încetul de creștinism, iar doctrina creștină s'a format treptat. Împărații romani au văzut clar că creștinismul nu mai poate fi combătut, el a devenit atât de puternic încât nu se mai vorbește, decât de o întărire a lui. — *Constantin cel Mare*, vede clar lucrurile și nu se mai împotrivesc, edictul dela *Milan (313)* reprezintă libertatea religioasă a lumii creștine.

Religia creștină n'a fost o religie care să poată servi ca pedestal capriciile politice ale împăraților, așa cum a fost religia păgână. Morala și doctrina creștină, mult superioară religiilor păgâne, a purificat conștiințele, transformând Statul într'o formă cu mult mai superioară, decum a fost mai înainte.

Constantin cel Mare și-a dat seamă, că imperiul nu mai poate dăinui în forma din trecut, de aceea s'a adresat într'o epistolă disidenților creștini: „Eu mi-am propus ca să readuc la o formă unică toate opiniile popoarelor cu privire la Divinitate, fiindcă stabilind un acord deplin asupra acestui punct, fiind aceasta și dorința mea, afacerile publice vor fi mult ușurate”...

Împăratul cerea ca să se pună capăt certelor religioase și „să recapete din nou zilele de liniște, să nu-i mai fie tulburate nopțile” din cauza multiplelor discuțiuni, cari la un moment dat l-au înspăimântat pe împărat.

Ruina civilizațiunii antice, adică a imperiului roman de Apus — a fost decadență lentă, iar diferitele cauze: politice, economice și religioase — cari toate au ros temeliiile vechiului edificiu cultural al greco-romanilor, distrugând ordinea trecutului, semănând germenii decadenței.

Creștinismul ca factor esențial religios-moral, a contribuit în mare măsură la apariția unei noi lumi, care avea să dureze peste o mie de ani, unde să strălucească ideea creștină, unde să se creeze capod'opere, datorită

doctrinei creștine, care a influențat în mod uimitor lumea din Răsărit.

„*Orientalul după cum ne spune un istoric devine a două oră educatorul Occidentului, care a devenit barbar.*”

De acum înainte toate chestiunile religioase, le vom căuta în Orient; cu drept cuvânt a spus contele *Gobineau*, „că natura adevărată a geniului asiatic, cunoscându-o vom ști, că preocuparea primordială a Orientalilor a fost cunoașterea Divinității”.

„*Soarele răsare în Orient. Și, din Orient ne vine toată lumina religioasă*”... (*N. Berdiaef*).

In lipsă de comentarii măcar ermeneutică!

În sfârșit a apărut, adevărat prea scumpă, traducerea Bibliei într'o românească bună în ediția Sfântului Sinod, după ce a Noului Testament s'a dat tot așa de bine de scriitorul Gala Galaction înainte cu câțiva ani. E îmbucurător de pildă a vedea rostită pe românește mărturisirea fiului risipitor: „*Greșit-am împotriva cerului și împotriva ta*”, în vreme ce ne-am obișnuit cu fraza streină, în spiritul limbii ebraice: „*Greșit-am la cer și înaintea ta*”.

Și totuși câte cuvinte și fraze obscure rămân neschimbate fără să li se arate înțelesul lor adevărat, care îl au în uzul biblic al vorbirii. Astfel *iconomul nedreptății, mamonul nedreptății* din Luca cap. 16. Încă la *Xenophon* citim: *cai nedrepti, sclavi nedrepti* cu înțelesul uzului grecesc al vorbirii: *cai și sclavi neadevărați*. Cât de puțin potrivit e atributul „*nedrept*” la iconomul, care și-a înșelat mișelește stăpânul, și cât de nepotrivit e el la mamon sau avere, neavând averea voința de a fi nedreaptă! Explicarea veche (*Bisping*) că averea se câștigă prin nedreptate, e forțată. Și apoi fraza întregă dela Luca cap. 16 v. 9: „*Faceți-vă prieteni din mamonul nedreptății*”, ar putea să-i dea cuiva în gând, că Hristos ar fi îndemnat la furt pentru a se folosi spre bine. Prin urmare în exemplele citate avem să înțelegem: iconomul neadevărat sau necinstit, și averile neadevărate în contrast cu cele sufletești, cari sunt bunurile adevărate.

Dar traducerea nici n'ar putea să lămuirească toate cuvintele și frazele. Pentru aceasta sunt comentariile. Dar avem noi comentarii în românește? Avem abia la unele din cărțile Vechiului și Noului Testament, și nu la toate. Ele sunt în curs. În limbile apusene Biblia își are serii de comentarii. În limba germană își

face apariția un comentariu la întreaga Biblie, cu aplicații la vremile de acum. Ce bine ne-ar face și nouă astfel de comentariu în românește! Cât de mult ne-ar lega sufletul de Scriptură!

Dar la noi e departe timpul, ca profesorii de specialitate biblică să se mai angajeze la comentarii biblice în lipsă de sprijin, de organizare, de solidarizare, afară dacă ar interveni și aici Sfântul Sinod.

În aceste împrejurări, cu lipsă de comentarii, aceia cari doresc a se ocupa cu Biblia și a o înțelege și în deosebi cei cu chemarea de a da înțelegerea textului biblic, preoțimea noastră, întrucât n'au posibilitatea de a recurge la comentarii în limbi streine trebuie să se ajute cu cunoaștere bună a legilor explicării biblice.

O cunoaștere bună a acestor legi dă ermeneutica biblică, recunoscută cea mai complexă, a profesorului de Academie teologică din Arad *Dr. Iustin I. Suciu*. Costă abia 50 Lei și se poate procura din librării sau dela autor, plus porto 10 Lei. Între altele ea lămu-rește o mulțime de exemple ale uzurilor biblice de vorbire.

În felul însă cum ne găsim azi, fără comentarii și fără călăuzirea ermeneuticii, suntem lipsiți de cheile înțelegerii convenite a celei mai necesare cărți a vieții, ce este Sfânta Scriptură.

În lipsa comentariilor măcar ermeneutică!

Un teolog.

Săptămâna.

„Era un om bogat, care se îmbrăca în porfiră și în vison; și în fiecare zi ducea o viață plină de veselie și strălucire.

La ușa lui, era un sărac, anume Lazăr, care zăcea plin de bube.

Și dorea mult ca să se sature cu fără-miturile, cari cădeau dela masa bogatului; până și câinii îl lingeau bubile“.

Luca XVI, 19—31.

Și așa mai departe, continuă Domnul, prin sf. Evanghelist Luca, povestea săracului Lazăr și a bogatului nemilostiv. A murit săracul, a murit și bogatul. Unul s'a dus în sânurile lui Avram, iar altul a ajuns în iad, în focul cel veșnic. Și în prăpădul focului, bogatul vede fericirea lui Lazăr, în locul de verdeață, în locul de odihnă, nu este bucurie și desfătare și cu desnădejdea celui pierdut pe vecie, roagă pe Avram, să-i îngăduie lui Lazăr să-l ajute pe el, sau pe ai lui cari pe pământ continuă viața dusă de el. Iar părintele Avram îi răspunde: „...dacă nu va asculta de Moisi și de proroci,

măcar de ar merge cineva înviat din morți, nu vor crede“.

Cu aceasta s'a așezat definitiv, pecetluindu-se lespede pe bogatul nemilostiv în locul care singur și l-a gătit.

Din fragedă copilărie m'a impresionat foarte mult sf. Evanghelie dela Luca XVI, 19—31 și adeseori ochii îmi erau atrași spre tabloul din sf. biserică înfățișând pe Lazăr plin de bube și ospățul bogat din casa bogatului.

Deși istorisirea Mântuitorului este atât de plastică, încât la prima ascultare individualizezi persoanele până într'atât încât simți până la concretizare pe Lazăr. Îl vezi cu fața suptă de boală și mizerie, nespălat, cu părul încâlcit și plin de colbul drumului, cu hainele sfârticate de neprimenire, dându-i târcoale câinii stăpânului, pentru că le da o vorbă bună. Într'o terasă, pe bogat înconjurat de tot confortul, la o masă plină pe belșugul atât de luxos, refuzând cu desgust înfățișarea și rugămintea lui Lazăr.

Gândul însă mi-a alunecat totdeauna, și în locul celor doi, am văzut colectivitatea omenească: *bogații și săracii*.

Săracul se numește Lazăr; iar bogatul nu are nume. Săraci sunt mulți, dar săraci ca Lazăr, puțini află, pe câtă vreme bogați de soiul celui din sfânta Evanghelie, sunt așa de nenumărați, încât Mântuitorul nu-i spune numele din mai multe motive. El vrea ca omul creștin să analizeze pe bogat și purtarea sa, până când se coboară la el însuși, să controleze, dacă nu cumva în acea zi, a fost, sau a săvârșit o faptă asemănătoare bogatului din parabolă.

Dar luată lumea, colectivitatea omenească, oare nu înfățișează, deoparte mizeria, boala, foamea, chinul nenorocirilor; de altă parte, veselie, strălucire, lux și desfătări. Oare nu s'au vărsat râuri de sânge în cursul veacurilor, — chiar foarte mult de când Mântuitorul a spus această parabolă — atunci când omenirea a voit să niveleze și să sfarme treptele ce despart pe bogați de săraci. Cu tot valul de sânge, bogatul și săracul au reapărut și au continuat să se privească cu dispreț și pizmă, până s'au repetat ciocnirile.

Aceasta s'a putut și continuă să se poată întâmpla, numai pentru că lumea nu a înțeles osia principală, care a dat-o Dumnezeu între bogat și sărac, adică: *mila*.

„Dacă nu ascultă de Moisi și de proroci, măcar de ar și învia cineva din morți, nu vor crede“.

Pr. Traian Constantin.

Vizitațiunea canonică la parohiile din Banatul iugoslav.

Nicolinț (Luni 28 Septembrie*). Străbătând cu mari greutate drumul nepetruit dintre Sân-Mihai și Alibunar, sosim seara la ora 8 în Nicolințul-mare. Deși nu credeam să mai fim așteptați într'un așa târziu, totuși mulțime de creștini aștepta în sfânta biserică, cu luminițe aprinse în mână. Intrăm în cea mai falnică biserică din eparhia noastră. Măreția artistică a cupolelor împletită cu cea a picturii, radiate de mulțimea luminilor aprinse, dădeau aspectul unei catedrale impozante. Aveai impresia că priveghezi la o Vecernie mare.

La această inserare P. S. Sa își exprimă bucuria de a vedea monumentală biserică despre a cărei faimă a auzit de mult.

Indeamnă credincioșii ca această măreață biserică să fie o reoglindire a vieții religioase și a curățeniei lor sufletești.

La această strajă de seară vegheau preoții I. Petrică și T. Cioban cu crucea și evangelia în mâni, precum și corul sub conducerea dlui învățător Potoceanu.

Marți, în 29 Septembrie. Biserica-albă. Favorizați de o zi frumoasă de toamnă, plecăm cu 2 automobile pe o șosea lungă și frumoasă, întâlnind în calea noastră mai multe escadroane de militari călăreți, care mergeau spre Dunăre la manevre.

Ne apropiem de Biserica-albă; o localitate cu frumos trecut românesc.

Depart de oraș ne întâmpină dl Primar al orașului Ianculov, precum și dl inv. pensionar Tr. Lazăr.

Orașul avea aspect de sărbătoare. Fiind azi târg de săptămână, mulțime de credincioși din localitate și jur așteptau în fața bisericii noastre. Toate autoritățile bisericesti și civile din oraș în jinută de gală formează cordon impunător în fața bisericii noastre.

Dl Primar Ianculov salută Arhiereul în numele orașului, urându-i la sfârșit, în românește: „Bine ați venit Prea Sfințite Părinte la noi“.

Renumitul cor mixt cu vechi tradiții bisericesti și românești, condus de dl I. Latca, întonează solemn: Pre Stăpânul și Arhiereul nostru... Părintele Iacob Dragulescu predă Arhiereului spre sărutare sf. Cruce și sf. Evanghelie. Pe o cale cu covoare presărată cu flori de mâni nevinovate ale elevilor de școală, Prea Sf. Sa intră în sf. biserică.

În clipe de mare praznic se începe Rugăciunea de mulțumită, pe care însuși P. S. Sa o cetește. Corul răspunde cu responsurile pe mare. Prea Sfinția Sa, îmbrăcat în odăjdii de rugăciune urcă amvonul, aducând călduroase omagii M. S. Sale Petru al II, Regele ortodox al Iugoslaviei, stat preten și vecin al României. Mulțumește lui Dumnezeu pentru darurile, ce le-a revărsat asupra Românilor, pe care i-a ocrotit la sânul Bisericii strămoșești. Cu sfaturi din viața de toate zilele îndeamnă credincioșii la iubirea de biserică, unde omul se curăță de păcate. Căsătoria binecuvântată de biserică formează un sfânt legământ între bărbat și soție.

Cu cuvinte de iubire părintească explică apoi ce este Biserica vie.

La sfârșit aduc omagii reprezentanții bisericii sârbe, rom. catolice, reformate, evreești, precum și toate autoritățile din oraș și dl primpretor Costici, care dorește să ne însoțească încă în 3 comune.

* Nru trecut s'a pus din greșală 28 Octombrie.

De încheiere par. I. Dragulescu, printr'o frumoasă comparație a unui tată ce vine din mari depărtări și cu misiunile apostolești ale sf. Apostol Pavel, exprimă marea bucurie a credincioșilor, ce-și văd Arhiereul lor, binecuvântându-i la ei acas.

P. S. Sa vizitează pe dl Primar și fundațiunea Bălănescu, ce este condusă mai nou de dl inginer Moise din Marcovăți.

Grebenaș. Aproprierea celor 2 automobile de comună erau anunțate de un observator așezat cu trăsuri în culmea unui deal. În fața casei culturale, în lungul străzii, de o parte și de alta a drumului, copiii de școală, frumos încolonați, salută în mod impresionant Arhiereul, cu salutul roman al străjerilor din România. Fanfara sub conducerea dlui Lupu și corul condus de dl Curea întonează bucăți de preamărire, în cinstea Arhiereului o fetiță drăgălașă oferă P. S. Sale un frumos buchet de flori naturale. Fiind biserica în reparare, preoții locali Șt. Balea și A. Fiștea întâmpină Arhiereul în fața monumentalei case culturale, unde s'a improvisat un altar pentru rugăciuni.

După rugăciunea de mulțumită, P. S. Sa apreciind zelul credincioșilor laudă hărnicicia cu care și-au zidit frumoasa casă culturală, ascultând glasul de chemare al preoților lor.

Casa culturală — zice P. S. Sa — este o soră a bisericii, căci și în această aleasă instituție, se caută și se cultivă unicul adevăr: Dumnezeuirea. Îndeamnă credincioșii să păstreze cu sfințenie orânduile noastre bisericesti, ce se continuă din generații prin cercetarea slujbelor dumnezești. Mulțimea de credincioși, cu mic cu mare femeile cu copilașii în brațe ascultau cu evlavie sfaturile părintesti ale Părintelui duhovnicesc.

Corul mixt al Oastei Domnului condus de Dl Tr. Ghigean cântă 2 bucăți de coruri religioase.

P. S. Sa, însoțit de credincioșii comunei vizitează mersul lucrărilor de renovare a bisericii.

Se ia masa la casa părintelui A. Fiștea, unde fanfara a executat mai multe arii naționale.

Oreșat. Un grup de călăreți ne întâmpină din vreme, luându-și rolul de călăuze pe drumul anevoios pentru automobile. În marginea comunei ne întâmpină renumita fanfară dela Oreșat, condusă de dl Almăjan. În fața bisericii, poporul în frunte cu părintele A. Măran așteptau cu emoție Arhiereul; corul condus tot de Dl Almăjan întonează: Intru mulți ani Stăpâne. Micuții elevi de școale cu mâni tremurânde așterneau flori de toamnă în calea Stăpânului.

Straja. Cu toată ploaia deasă, ce începea să se aștearnă ca o binecuvântare peste holdele harnicilor străjeni, totuși o impozantă cavalcadă alergase departe de sat să primească cu entuziasm Arhiereul. Bubuiturile de treascuri, sunete de clopote, uralele falnicilor călăreți produceau o înflorare în casele și în sufletele străjenilor. Cu mic cu mare alergau spre un singur punct: spre biserică. În marșurile puternic cadentate ale fanfarei, condusă de dl Scântec, P. S. Sa se apropie de biserică prin arcuri triumfale.

În fața bisericii, dl primar Licăreți urează P. S. Sale: Bun sosit.

Părintele I. Mitâr, în odăjdii scilpitoare, profund emoționat, predă Stăpânului său sf. Cruce și sf. Evanghelie să le sărute. Pe fețele credincioșilor se observa că radiază aceeași bucurie și aceeași dragoste, cu care și-au întâmpinat Arhiereul și în orașul Vârșet, la intrarea Sa în Iugoslavia.

Pe un covor de pânză albă ca zăpada, Prea Sfinția Sa intră în sf. biserică, ce strălucea prin curățenia și frumusețea ei.

După rugăciunea de mulțumită, P. S. Sa face o frumoasă comparație între Biserică și membrele corpului omenesc, având fiecare însemnătatea sa. Explică însemnătatea și rostul sfințelor Taine prin rugăciunile ce le aduce preotul la conlucrarea Darului dumnezeesc. Face apel la femeia română să păstreze în cuibul familiei datinele noastre strămoșești, crescând în spirit românesc generațiile de copii, care formează nădejdea neamului.

Părintele I. Mităr puternic impresionat de măreția clipelor, printr'o înaltă inspirație, sintetizează rostul misiunilor ierarhice, ce țintesc spre un ideal sfânt moral și național.

O electrizare nouă spirituală și morală, vor fi aceste vizitațiuni canonice, ce se vor suprapune tuturor frământărilor din viața pământească. Astfel prinde spiritul ascuțit și ochiul vigilent al părintelui Mităr, rostul acestor călătorii ale P. S. Sale, încopciate cu multe greutăți pământești.

În decursul inspecției dela oficiul parohial, corul mixt de sub conducerea părintelui I. Mităr și fanșura au cântat câteva bucăți de cântări alese.

În uralele mulțimei ne reîntoarcem la Vârșeț.

(Urmează)

Echipa Monografică.

a Institutului Social Banat-Crișana din Timișoara la Pojejena-de-jos. — P. S. Sa Episcopul Vasile binecuvintează și încheie personal lucrările Echipei într'o atmosferă sărbătorească

(Continuare)

P. S. Sa intră în biserică, nesfințită încă de arhieru, și după ce se înveșmântă în toate ornatele arhieresti, este condus, în procesiune, până în parc, unde pe o stradă acoperită de covoare naționale — prin strădania dnei Dr. Secoșan și a dsoarei Chișozan — era pregătită masa cu sf. antimis pentru oficierea sf. Liturghii.

Slujba sf. Liturghii începe la ora 10. Pontifică P. S. Sa asistat de toți preoții amintiți. Măreția slujbei arhieresti impresionează adânc sufletele, dornice de reculegere și înălțare. Răspunsurile liturgice le dă corul mixt al țăranilor din comună sub conducerea inv. dir. Cojocar. La Fricasnă P. S. Sa, mâncând dela cuvintele Mântuitorului: „Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roada dela sine, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți întru mine... căci fără mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 4—5), a ținut o predică într'aripată, expunând cu o limpezime de cristal și cu o putere răscolitoare de suflete, învățătura despre chemarea înaltă a Episcopului, care în biserică noastră dreptmăritoare este centrul vieții religioase, este forța dinamică care însuflețește și animă, care direcționează și îndrumăază sufletele preoților și ale credincioșilor din cuprinsul unei eparhii, spre isvorul vieții și al nemuririi, spre Domnul Iisus Hristos.

Episcopul, într'un anumit senz, ca urmaș direct al sfinților apostoli, este buciunul din care isvorăște seva ce dă viață mlădițelor producătoare de roade. Numai cine rămâne în legătură, în comuniune duhovnicască cu Episcopul și cu Biserica pe care el o conduce în chip văzut, pe care el o însuflețește și o sfințește prin administrarea sfințelor Taine, se face părtaș al darurilor

prisositoare izvorâte din dumnezeiasca jertfă de pe Golgotha. Cine se desparte de Biserică, rupe legătura cu Episcopul și prin el cu Mântuitorul, devenind o mlăpiță uscată, bună pentru foc.

Am venit aici — a spus P. S. Sa — să readuc pe cei ce au rupt această legătură cu Biserica, să refac unitatea de credință și să altoesc din nou mlădițele cari au încetat a se mai hrăni cu seva ce iese din buciunul dător de viață. Am venit să readuc în staul oile ratăcite, spre a nu fi răpite de dușmanii, cari nu văd cu ochi buni solidaritatea noastră religioasă și națională. Cine nici după această părintească chemare și învățatură rămâne afară de Biserică, își periclitează mântuirea sufletească — căci afară de Biserică nu este mântuire — și dă ajutor dușmanilor să ne sfărâme unitatea de suflet și credință și să ne distrugă țara câștigată de părinții noștri adormiți în dreapta și strămoșeasca credință.

Am venit aici — răspunzând invitației dlui președinte Groșoreanu — să binecuvintez lucrările Echipei monografice și să sfințesc Troița pe care Institutul Social din Timișoara v'o lasă ca să vă îndrume viața, să găsiți la picioarele ei alinare și tămăduire durerilor și să vă înfrățiți în credință și fapte bune sub brațele ei ocrotitoare. Mulțumește din nou Echipei pentru munca depusă. Poporul profund mișcat de cuvintele fermecătoare ale iubitului său arhipăstor, cari au mers drept la inimă, întipărindu-se acolo a ținut să-și manifeste inexprimabila lui bucurie prin strigătele de „trăiască” ce-au izbucnit din pieptul lor la sfârșitul predicii.

După terminarea sf. liturghii P. S. Sa înconjurat de Preoți și urmat de întreaga asistență a mers, în procesiune, până la locul unde era ridicată Troița. După ce a citit rugăciunile prescrise, P. S. Sa a stropit cu apă sfințită Troița, care poartă următoarea inscripție: „Crucii Tale ne închinăm Christoase. Ridicată de Institutul Social Banat-Crișana din Timișoara cu ocaziunea lucrărilor Echipei monografice în Pojejena-de-jos, la 1 Sept. 1936”.

De aici P. S. Sa a fost condus la biserică și după ce a depus ornatele sfințe, a fost condus la casa parohială, onorând cu înalta sa vizită pe preotul local V. Blaj.

Gh. Cotoșman.

(Urmează)

Atragem luarea aminte asupra circularii Ven. Consiliu eparhial Nr. 6250 E/1936, publicate pe pagina șasa a numărului de față al organului eparhiei noastre și trimise și separat fiecărui oficiu parohial în obiectul restituirii reducerilor aplicate depunerilor comunelor noastre bisericesti la diferite Institute de Credit în urma conversiunii datoriilor, — pentru conformare până la 8 Noemvrie a. c. întru toate celor cuprinse în această circulară de mare importanță pentru finanțele comunelor noastre bisericesti.

ȘTIRI

Personale. Prea Sfințitul nostru episcop s'a întors alaltă eri dela Viena. Prea Sfinția Sa este acum deplin restabilit. Eri a luat parte la parastasul de 6 luni dela adormirea mamei P. S. Sale.

Regele nostru la Praga. Majestatea Sa Regele Carol II, însoțit de Voevodul Mihai a fost zilele acestea oaspele Poporului cehoslovac. Primirea caldă, făcută de poporul cehoslovac — cum de altfel s'a spus în vorbiri rostite — este o cheazășie de sinceră prietenie și trainică alianță între poporul nostru și Cehoslovaci. Amicii și aliații noștri sunt mândri că România întoarce așa curând vizita ce i-a făcut nu de mult președintele E. Beneș prin însuși Suveranul și Moștenitorul Tronului României.

Ziua nașterii M. Sale Reginei Maria, 29 Octomvrie, a fost sărbătorită în oraș printr'un serviciu divin de mulțumită în biserica noastră catedrală. Au fost de față autoritățile civile și militare.

Congresul general al F. O. R.-ului. În zilele de 24, 25 și 26 Octomvrie s'au desfășurat în Arad impozantele serbări anuale ale F. O. R.-ului. Ele au fost prezidate de dl prof. univ. Sextil Pușcariu și onorate cu prezența Înalt Prea Sfințitului mitropolit Dr. Nicolae Bălan, a Prea Sfințiilor episcopi Dr. Andrei Magier al Aradului, Nicolae Colan al Clujului și Dr. Nicolae Popovici al Orăzii. Au fost față sute de preoți din întreaga mitropolie și cei mai de seamă mireni ai bisericii noastre.

F. O. R.-ul nostru eparhial a fost reprezentat prin președintele său, dl Dr. Cornel Corneanu asistat de dnii Dr. Victor Mercea și Romulus Boldea vicepreședinți, de dnii Dr. Constantin Murariu, Dr. Vasile Mircu, Teodor Dragomir, Dr. Dimitrie Novacescu, prof. Matei Armaș, apoi de preoții Gheorghe Frățilă și Dr. Iosif Ieremia, la cari s'au alăturat cu multă dragoste bănațenii noștri stabiliți în Arad, prof. Const. Rudneanu, Caius Lepa, Dr. Cornel Radu, revizor școlar Iosif Têrziu ș. a.

Remarcăm magistrala cuvântare de deschidere a Congresului a dlui Dr. Sextil Pușcariu și îndemnrurile atât de pătrunzătoare la inimă ale I. P. Sf. mitropolit Nicolae.

Din documentatul raport general al dlui secretar prof. Dr. Ion Mateiu desprindem frumoasele pasagii de apreciere a strădaniilor secției noastre eparhiale, care a desifășurat cea mai roditoare activitate în cursul anului expirat.

Înălțătoare au fost slujbele oficiate de un mare sobor de preoți în frunte cu Prea Sfințitul Andrei și frumoasa sa predică din ziua întâiu.

Moțiunea pe care a votat-o Congresul o vom publica în nrul viitor.

Restituirea averilor mănăstirești seculari zate? Ziarul „Curentul” din 30 Octomvrie cor. aduce știrea ca se intenționează restituirea unei părți din averile mănăstirești cari au fost secularizate. Dacă s'ar găsi o bună soluție lucrul ar fi într'adevăr îmbucurător, mănăstirile putând să îndeplinească astăzi roluri de seamă.

Depunerile dela Cassa de păstrare poștală ungară, aparținătoare deponenților din România, au fost luate în primire în Budapesta de reprezentanții

direcțiunii generale a Poștelor și se află deja în București. Să sperăm, că deponenții dela noi își vor primi în curând depunerile, după cari așteaptă de optsprezece ani.

Oficiul parohial ortodox român din Săceni, mulțumește și pe această cale donatorilor, pentru ofrandele primite:

Dr. Alexandru Birescu primarul municipiului Lugoj Lei 100, Dimitrie Tămaș jădecător Lugoj Lei 100, Ocolul silvic Comunitatea de avere Orșova Lei 100, Dimitrie Gall dir. „Albina” Lugoj Lei 200, Aurel Moaca consilier cons. Caransebeș Lei 50, Banca Albina Sibiu Lei 200, Preot Toma Birescu Cireșu Lei 100, Fondul de ajutorare Dimitrie Sgăvêrdia Caransebeș Lei 500, Constantin N. Selbiu casierul Președinției Consiliului de Miniștri București Lei 2000, Ing. Teodor Onciu Petroșani Lei 100, Dr. G. Ciuhandu Arad 50 Lei, Epiptropia ort. rom. Sănicolaul-Mare Lei 50, D-na L. Anghel funcționară P. T. T. Bujoru Lei 20, Dr. Nicolae Ionescu avocăt Caransebeș Lei 110, Dr. Romul Bejan prefect Arad Lei 100, Traian Ionașcu contabil Bistrița Lei 40, Lupan Dumitru Brașov Lei 60. Suma din urmă Lei 23240 Total numerar Lei 27120, Efecte (bonuri impozit, rente) Lei 19700 Suma sumarum Lei 46820.

Nr. 6250 E/1936.

Note Oficiale.

Către On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Ministerul Finanțelor ne face cunoscut sub Nr. 221.930/1936, că prin Înaltul Decret Regal Nr. 1550/1936 s'a dispus, ca să ni-se restituie sumele depuse la Instituțiile de Credit, cărora li s'au aplicat reducerile prevăzute de legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 1934, *acordându-ni-se titluri de rentă specială cu 4½%.*

În acest scop ni-se cere să procurăm extrase de cont dela băncile debitoare, din care extrase să se constate cu exactitate sumele, ce avem de incasat și cărora li s'au aplicat reducerile conform legii conversiunii din anul 1934.

Deci ar urma, ca On. Oficiu parohial să procure aceste extrase dela toate Institutele de bani, unde comuna noastră bisericească de acolo are depuneri, fie pe libele, fie în cont corent sau în altă formă și sub orice nume. (De exemplu: Comuna bisericească, Biserica, Parohia, Fondul, Fundațiunea, Depozitul etc.)

Cum însă procurarea acestor extrase dela toate Institutele de Credit, unde comunele bisericești au bani depuși, cari au intrat în prevederile legii conversiunii, ar fi împreunate cu multă pierdere de timp și cu spese considerabile, am aflat cu cale a simplifica procedura.

Drept aceea îndatorăm On. Oficiu parohial, ca cel mult până la data de **8 Noembrie a. c.** negreșit să trimită Consiliului nostru eparhial toate libelele de depunere originale, chiar și pe cele perforate și anume sau prin poștă, recomandat sau prin un bărbat de toată încrederea, fiind acestea însoțite de un raport al On. Oficiu parohial, în care să se specifice Nrul libelelor, apoi numele sub care sunt depuse sumele, precum și sumele depuse, cărora li s'a aplicat reducerea pe baza legii conversiunii.

Intrucât vre-un libel de depunere ar lipsi, să se arate în raport, cauza lipsei, precum și datele de mai sus ale depunerii, ca să putem interveni la banca respectivă.

Raportul însoțitor trebuie să cuprindă și declarația On. Of. parohial, că toate depunerile specificate în raport sunt proprietatea comunei noastre bisericești de acolo și că afară de aceste depuneri comuna bisericească nu mai are nici o altă depunere, căreia i s'au aplicat dispozițiunile legii conversiunii.

Pe baza livretelor de depunere, înaintate de On. Oficiu parohial cu raport, vom cere de aici extrase dela toate Institutele de Credit, cari extrase le va trimite Consiliul nostru eparhial administrațiilor financiare de încasări și plăți în circumscripția cărora se află Institutele de Credit respective.

Administrațiile financiare vor verifica și viza aceste extrase conform ordinului-circular Nr. 221.642/1936 al Ministerului Finanțelor și le vor înainta Contabilității din acel minister pentru ordonanțarea titlurilor.

Dacă în urma neînțării, sau trimiterii întârziate a libelelor de depunere și a raportului însoțitor ar suferi comuna noastră bisericească de acolo vre-o daună, pentru acea daună facem responsabil materialicește pe conducătorul On. Oficiu parohial, care a întrelăsat a se conforma întru toate celor dispuse cu această circulară.

Pentru cazul, că comuna noastră bisericească de acolo n'ar avea nici o depunere, care a suferit reducere în urma legii conversiunii, On. Oficiu parohial să ne raporteze până la 8 Noembrie a. c., că nu are nici o depunere de felul acesta, ca să o trecem în evidența noastră, ca neinteresată în cauză.

Caransebeș în 24 Octomvrie 1936.

Episcopul diecezan:
† VASILE

Nr. 6314 Șc. ex 1936

Văzând din registrele Librăriei noastre diecezane că o seamă de parohii sunt în restanță cu achitarea abonamentului „Foi Diecezane” atât pe anul 1936 cât și pe 1935, punem în vedere preoților purtători ai Oficiului Parohial să achite neîntârziat abonamentul restant.

Totodată punem în vedere celor cari nici până la 1 Decemvrie a. c. nu vor achita abonamentul restant, că îl vom reține din salariul preotului-conducător. Este cunoscut că organul oficial se susține din abonamentele comunelor noastre bisericești, cari au datoria la rândul lor, cu scadența fiecărui an să-l achite, așa cum îl și primesc.

Caransebeș în 19 Octomvrie 1936.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 1348/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Poporală filiala Teregova, contra urmăritei Magdalena Jurchescu și cons. la cererea urmăritorului Judecătoria ordonă: Licitațiunea nouă în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra imobilelor respective a (părți din imobilele) înscrise în c. f. a comunei Domașnea Nr. 3750 anume:

15/28-a parte din parcela top 177 „Valea Gherdomini” 1000 stj. p. cu prețul 100 Lei, 15/28-a parte din parcela top. „Poststrasse 140 stj. cu preț 80 Lei, 15/28-a parte din parcela 179 „Valea Gherdomini” 400 stj. 80 Lei, 15/28-a parte din parcela 744 „Valea Gherdomini” 1 jug. 250 stj. p. 200 Lei, 15/28-a parte din parcela 779 „Valea Gherdomini” 650 stj. p. cu prețul 90 Lei, 15/28 parte din parcela 171 „Valea Gherdomini” 300 stj. p. cu prețul 50 Lei, 15/28-a parte din parcela 172 „Valea Gherdomini” 650 stj. p. cu prețul 90 Lei, 15/28-a parte din dreptul de moară de 1/56 parte cu prețul 10 Lei, pentru încasarea creanței de 2659 Lei spese de executare fixate până acum de 261 Lei, fixate acum pentru cereră de licitațiune;

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **4 luna Noembrie anul 1936, ora 10** în casa comunală a cumunei Domașnea.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul de strigare.
2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitațiune, care se va continua fără amânare.

Teregova, la 25 August 1936.

Jud. **I. O. Bubenec** m. p. dir. c. f. **I. Bica** m. p.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. de c. f.

Judecătoria rurală Teregova secția c. f.

No. 1500/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritorii Toma și Salta Draghia recte Jurja din Slatina-Timișului contra urmăritei Dosia Bei născ. Boștioca din Slatina-Timișului, la cererea urmăriților. Judecătoria ordonă: Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881, asupra 1/2 parte din imobilele înscrise în c. f. a comunei Slatina-Timișului Nr 2914 și 2915 porțiunea urmăritei din imobilele din c. f. 2914 Nr. top. 326 „Moara Popi“ 75 stj. p. cu prețul de strigare 1.000 Lei, 2914 Nr. top. 327 „Moara Popi“ 175 stj. p. cu prețul de strigare 2.000 Lei, 2914 Nr. top. 336 „Moara Popi“ 375 stj. p. cu prețul de strigare 5.000 Lei, din c. f. 2915 top. „Intravilan“ loc de casă 225 stj. p. în preț de strigare 10.000 Lei, pentru încasarea creanței de 30.000 Lei, capital spese de proces și de executare de 9630 Lei fixate până acum, spese de 772 Lei fixate acum pentru cererea de licitație;

Prețul de strigare se stabilește la sumele susarătate care poate fi redus cu 25%.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **3 luna Decembrie anul 1936, ora 10** la casa comunală a comunei Slatina-Timiș. În baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc. Drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în art. LX 1881 ori se predeie aceleiași delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției, și se semneze condițiunile de licitație.

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Teregova la 28 luna Septemvrie anul 1936.

ss. **I. O. Bubenec** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Aviz

Tot felul de picturi bisericesti,

pictări de biserici
renovări și spălarea bisericilor,
apoi obiecte:
diferite icoane, ripizi, prapori etc. etc.
execută prompt și cu prețuri convenabile

Prof. Gh. I. OTONOĞA
CARANSEBEȘ, Str. Cloșca Nr. 1-3.

Zilele acestea apare

Calendarul Românului

pe anul 1937

cuprinzând un bogat și variat conținut literar.

Librăria Diecezană, Caransebeș.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și devizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București,
Panciova, Lugoj, Sibiu.

17-52

Rog sprijinul binevoitor.